

ПЕДАГОГІКА

УДК 881.11:004.774

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/55-2-28>

Мар'яна КАЩУК,

orcid.org/0000-0001-5881-3280

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри іноземних мов та культури фахового мовлення

Львівського державного університету внутрішніх справ

(Львів, Україна) m_kashchuk@ukr.net

Тетяна ЛИПЧЕНКО,

orcid.org/0000-0003-0173-3372

викладачка кафедри іноземних мов та культури фахового мовлення

Львівського державного університету внутрішніх справ

(Львів, Україна) tetyanalypchenko@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ TED TALKS У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ У СФЕРІ ІТ

Стаття присвячена можливостям використання відеоматеріалів TED Talks при проведенні занять з англійської мови. Онлайн-ресурс TED Talks розглядається як глобальний інтернет-центр обміну ідеями та інформацією. Зазначено переваги використання відеоматеріалів TED Talks, які надають можливість чути англійську мову від носіїв мови, оволодіти вміннями публічних виступів, розвивати критичне мислення, дізнатися багато і цікавого у сфері професійної діяльності, збагатити словниковий запас як із загальної лексики, так і термінами з певного фаху тощо. Безперечно, використання відеоматеріалів TED Talks на заняттях з англійської мови значно урізноманітнює навчальний процес, стимулює здобувачів вищої освіти до активної роботи на занятті, сприяє удосконаленню мовних і мовленнєвих навичок. Відеоматеріали TED Talks надають багато можливостей для навчання ораторському мистецтву, розвитку критичного мислення, а також мають значний інформаційний характер, що дає можливість здобувачам вищої освіти дізнатися багато нового та цікавого у сфері свого професійного спрямування. Безперечно, використання відеоматеріалів TED Talks на заняттях з англійської мови значно урізноманітнює навчальний процес, стимулює здобувачів вищої освіти до активної роботи на уроці, покращує мовні та мовленнєві навички.

На прикладі однієї з лекцій TED Talks подано методичні рекомендації і розроблено низку практичних завдань для навчання англійської мови здобувачів вищої освіти спеціальності «Інформаційні системи і технології». Розглянуто етапи відеоперегляду TED Talks, а саме переддемонстраційний, демонстраційний і післядемонстраційний, до кожного з яких запропоновано певні різновиди вправ. Завдання на кожному з вищевказаних етапів включають наступне: обговорити назву і тему відеоматеріалу TED Talks, відповісти на питання, ознайомитися з активним словником, пояснити значення слів і словосполучень, виконати лексичні і граматичні вправи, перекласти фрагменти відеоматеріалу TED Talks з англійської на українську мову, коротко розповісти зміст відеоматеріалу, поставити власні запитання до прослуханої доповіді, написати відгук тощо.

Ключові слова: відеоматеріали TED Talks, аудіювання, мовленнєві навички, іноземна мова професійного спрямування, Інформаційні системи і технології.

Maryana KASHCHUK,

orcid.org/0000-0001-5881-3280

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate Professor at the Department of Foreign Languages and Culture of Professional Speech

Lviv State University of Internal Affairs

(Lviv, Ukraine) m_kashchuk@ukr.net

Tetiana LYPCHENKO,

orcid.org/0000-0003-0173-3372

Lecturer at the Department of Foreign Languages and Culture of Professional Speech

Lviv State University of Internal Affairs

(Lviv, Ukraine) tetyanalypchenko@ukr.net

USE OF TED TALKS VIDEOS IN ENGLISH TEACHING OF FUTURE IT PROFESSIONALS

The article is devoted to the possibilities of using TED Talks videos in English classes. The TED Talks online resource is considered as a global Internet centre for sharing ideas and information. The advantages of using TED Talks videos,

which provide the opportunity to hear English from native speakers, master public speaking skills, develop critical thinking, learn many new and interesting things in the field of professional activity, enrich vocabulary in general English as well as terms in a particular specialty, etc. are stated in the article. The TED Talks online resource offers short lectures-reports on current issues from various spheres of life with the participation of expert speakers. In our opinion, this is one of the most effective methods of improving listening, because it is not just an audio recording of the educational material in the textbook, it is an example of the living English language with its pace, vocabulary, accent, facial expressions and gestures of the speakers who are reporting. TED Talks provide many opportunities for training in public speaking, develop critical thinking, and also have a significant informative character, which provides an opportunity for students of higher education to learn a lot of new and interesting things in the field of their professional direction. Undoubtedly, the use of TED Talks video materials in English language classes significantly diversifies the educational process, stimulates higher education applicants to work actively in class, and improves language and speech skills.

On the example of one of the lectures of TED Talks methodical recommendations are given and a number of practical tasks for teaching English to students of the specialty "Information Systems and Technologies" are developed. The stages of video review of TED Talks are considered, namely pre-viewing, viewing and post-viewing, for each of which certain types of exercises are offered. Tasks at each of the above stages include the following: discuss the title and topic of TED Talks video, answer the questions, pay attention to the active vocabulary, explain the meaning of words and phrases, perform lexical and grammatical exercises, translate fragments from TED Talks video from English into Ukrainian, give a gist of video material, ask your own questions to the listened report, write a review, etc.

Key words: TED Talks videos, listening, speaking skills, foreign language for professional purposes, Information systems and technologies.

Постановка проблеми. Як відомо, вивчення будь-якої іноземної мови пов'язане з оволодінням основними видами мовленнєвої діяльності: читання, аудіювання, письмо, говоріння, серед яких саме аудіювання можна справедливо назвати найважчим аспектом, позаяк не так легко швидко і ефективно оволодіти цим навиком. Навчання аудіюванню вимагає постійної поетапної роботи над собою. Завдяки новітнім технологіям сьогодні школярі та здобувачі вищої освіти отримують безмежні можливості для вивчення та удосконалення мовленнєвої компетенції. Через Інтернет-ресурси можна вести бесіди з реальними співрозмовниками-носіями мови, можна удосконалювати навички аудіювання, монологічного і діалогічного мовлення тощо.

У нашому дослідженні ми хочемо зупинитися на можливостях використання такого онлайн ресурсу, як TED Talks, який пропонує короткі лекції-доповіді на актуальні проблеми сьогодення з різних галузей життя за участю експертів-доповідачів. На нашу думку, це один з найефективніших методів удосконалення аудіювання, оскільки це не просто аудіо-запис навчального матеріалу у підручнику, це приклад живої англійської мови з її темпом, словником, акцентом, наголосами, мімікою і жестами спікерів, які доповідають. Доповіді TED Talks дають багато можливостей для навчання публічним виступам, розвивають критичне мислення, а також мають значний інформативний характер, що надає можливість здобувачам вищої освіти дізнатися багато нового і цікавого у царині їх професійного спрямування.

Аналіз досліджень. Важливу роль у процесі навчання англійської мови сьогодні займає використання відеоматеріалів TED Talks, про що свідчать підручники укладені на основі цього Інтернет-ресурсу (*TED TALKS: PERSPECTIVES. A. Walkley, H. Dellar, D. Barber, A. Jefferies, L. Lansford. Pre-Intermediate to Advanced., TED TALKS: 21ST CENTURY COMMUNICATION L. Baker, L. Blass, Ch.Lee, J. Williams, L. Bonesteel*

Low-intermediate to Advanced, B1, B2, C1), а також численні наукові праці, які висвітлюють різні аспекти роботи з такою методикою.

Р. Запотічна у своєму дослідженні на прикладі лекції TED Talks "How to rob a bank (from the inside, that is)" розробляє методику навчання кредитно-банківської термінології здобувачів вищої освіти спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування». Дослідниця пропонує систему конкретних вправ, систематизуючи їх за етапами демонстрації відеоматеріалів TED Talks, а саме: переддемонстраційний, демонстраційний і післядемонстраційний (Запотічна, 2021).

Н. Стеценко та К. Байша висвітлюють можливості використання сучасного медіа-контенту TED Talks у навчанні професійно-орієнтованій іноземній мові майбутніх менеджерів, характеризують основні етапи роботи з відео-виступами, наводять алгоритм роботи з виступами TED Talks на заняттях з іноземної мови (Стеценко, Байша, 2020: 191).

Про можливості та інструментарій застосування відеолекцій TED Talks йдеться у праці Г. Корнюш. Дослідниця надає перелік переваг застосування відеоматеріалів TED Talks та розкриває їх користь для соціокультурного розвитку здобувачів вищої освіти. До того ж, у праці наголошено на необхідності дотримання певних критеріїв до відбору відео, а саме: корисність і доцільність тематики, відповідність відео академічному середовищу, рівень мовної складності та вимови, тривалість тощо (Корнюш, 2019: 24).

Метою нашого дослідження є висвітлити можливості використання відеоматеріалів TED Talks при проведенні занять з англійської мови для здобувачів вищої освіти спеціальності «Інформаційні системи і технології».

Виклад основного матеріалу. За останні роки TED-доповіді перетворилися на глобальний інтернет-центр обміну ідеями та інформацією. Для викладання англійської мови як іноземної (EFL), відео TED Talks надають широкі можливості для розвитку та вдосконалення мовленнєвих навичок

та здібностей студентів до розуміння англійської мови у захоплюючий та інформативний спосіб. Завдяки тисячам відео-доповідей TED, доступних в Інтернеті як від відомих доповідачів, таких як Білл Гейтс чи Кен Робінсон, так менш відомих людей, які просто діляться своїм життєвим досвідом, своїм професіоналізмом, здобувачі вищої освіти та викладачі дізнаються щось нове. Відео TED Talks – це можливість удосконалити свої професійні якості, позаяк вони охоплюють широкий спектр тем і кожен може знайти таке відео, яке би стосувалося його чи її професійного спрямування.

До того ж, сьогодні у час інформаційних технологій і доступу до мережі Інтернет, здобувачі вищої освіти мають можливість і самостійно, поза аудиторією дивитися відео TED Talks, і таким чином збагачувати свій словниковий запас та удосконалювати навички аудіювання та говоріння. Коли йдеться про англійську мову професійного спрямування, і оволодіння фаховою термінологічною лексикою, слід відповідно підбирати більше відео TED Talks з певного фаху.

При виконанні завдань, спрямованих на розуміння прочитаного тексту (Reading Comprehension) чи прослуханого тексту (Listening Comprehension) в методиці навчання іноземним мовам прийнято виділяти певні етапи. Так і при роботі з відеопереглядом (Video-viewing) виділимо три основні взаємопов'язані етапи: переддемонстраційний (pre-viewing), демонстраційний (viewing) і післядемонстраційний (post-viewing).

На першому етапі дуже важливо підготувати здобувачів вищої освіти до сприйняття відеоматеріалу. На цьому етапі здобувачам вищої освіти надається можливість обговорити питання, що стосуються теми відеоматеріалу. З метою демонстрації прикладів завдань на кожному етапі відеоперегляду ми обрали лекцію TED Talks на тему “*The greatest machine that never was*” (John Graham) (Graham, 2021), яка відповідає тематиці занять та рівню володіння мовою здобувачів вищої освіти спеціальності «Інформаційні системи і технології». Отже, на переддемонстраційному етапі викладач може запропонувати різні види завдань, пов'язаних з назвою теми відеоматеріалу, відповідями на питання, а також запропонувати активний лексичний матеріал на основі відеоматеріалу. При цьому, нові слова можуть бути представлені з перекладом, або без нього, з метою заохочення здобувачів вищої освіти пояснити іноземною мовою їх значення.

Activity 1. Look at the title of the TED Talks video “*The greatest machine that never was*” and try to guess what it is going to be about.

Activity 2. Answer the following pre-viewing questions:

1. What do you know about the history of computers?

2. What was the first computer like?
3. When was the first computer invented?
4. Who invented the first computer?
5. What were the first computers used for?

Activity 3. Look at the Active vocabulary. Learn the new words. Define the words and phrases you know. Translate them into Ukrainian.

1. computing device	6. calculate
2. engine	7. punch card
3. gigantic machine	8. memory
4. decimal machine	9. operate
5. compute	10. CPU

Activity 4. Look at some sentences from TED Talks video and try to continue thoughts.

1. So the machine I'm going to talk you about is what I call the greatest machine that never was.

2. That machine was built by Charles Babbage who was ...

3. So let's talk about the memory.

4. The CPU could do the four fundamental functions of arithmetic...

5. You also need a printer, obviously, and everyone needs a printer.

Коли викладач бачить зацікавленість здобувачів вищої освіти у запропонованій темі, тоді можна вважати, що мета першого етапу досягнута.

На другому етапі (демонстраційному) здобувачі вищої освіти переходять до безпосереднього перегляду відеоматеріалу. Відповідно до правил проведення завдань на слухове сприйняття, здобувачам вищої освіти надається можливість прослухати і переглянути відеоматеріал двічі – для загального розуміння тексту і з метою детального обговорення чи пошуку мовної інформації. Завдання на цьому етапі передбачають виконання лексичних та граматичних вправ. Такі завдання можна виконувати безпосередньо під час перегляду, зупиняючи відеоперегляд на певних етапах.

Activity 1. Listen to some fragments from TED Talks video and translate them.

1. If you know anything about the history of computers, you will know that in the 30s and the 40s simple computers were created that started the computer revolution we have today, and you would be correct, except for you'd have the wrong century...

2. When it's built, you'll finally be able to understand how a computer works, because rather than having a tiny chip in front of you, you've got to look at this humongous thing and say, “Ah, I see the memory operating, I see the CPU operating, I hear it operating. I probably smell it operating...”

3. So let's talk about the memory. The memory is very like the memory of a computer today, except it was all made out of metal, stacks and stacks of cogs, 30 cogs high. Imagine a thing this high of cogs, hundreds and hundreds of them, and they've got numbers on them. It's a decimal machine...

Прослухавши певний фрагмент, викладач може зупинити відеоперегляд і запропонувати здобувачам вищої освіти речення з пропущеними

словами чи фразами, пропонуючи при цьому варіанти відповідей, а також речення на визначення певних граматичних явищ.

Activity 2. Complete the following sentences with missing words or word-combinations.

1. It was a machine that was ... long before anyone thought about computers. a) done b) produced c) designed d) launched
2. This machine could look at its own internal memory and make a ... a) decision b) function c) progress d) mistake
3. Obviously, you've got a computer now. You've got punch..., a CPU and memory. a) devices b) cards c) printers d) chips
4. It prints just numbers, because he was obsessed ... numbers. a) with b) of c) about d) from
5. If you go into that phone, every single thing in that phone or computer or any other computing ... is mathematics. a) system b) thing c) invention d) device

Activity 3. Look at the following sentences and find all tense forms. Explain them.

1. So, give me five years. Before the 2030s happen, we'll have it.

2. When you say she's a programmer, she did do some, but the real thing is to have said the future is going to be much, much more than this.

3. You also need a printer, obviously, and everyone needs a printer.

4. Now, the reason they used punch cards was that Jacquard, in France, had created the Jacquard loom.

5. That machine was built by this guy, Charles Babbage.

Останній післядемонстраційний етап можна сміливо назвати найкреативнішим і найпродуктивнішим. Адже, саме на цьому етапі здобувачам

надається можливість проявити свої творчі і мовленнєві здібності як в усній, так і в письмовій формах. Викладач може запропонувати зробити короткий виклад прослуханого і побаченого відеоматеріалу, поставити власні запитання до прослуханого, скласти правдиві та неправдиві твердження і запропонувати їх вирішити команді суперників, дати відповіді на питання викладача, вставити пропущені слова у речення, написати відгук про відеоматеріал, підготувати презентацію на тему відеоматеріалу, чи доповідь, яка б ще більше розкривала дану тему тощо. Насправді, немає меж фантазії для завдань саме на останньому етапі роботи з відеоматеріалами TED Talks. До того ж, перегляд відеоматеріалів TED Talks допускає використання субтитрів, що своєю чергою дозволяє детально ознайомитися зі змістом доповіді, особливо коли виникають труднощі із повним розумінням того чи іншого доповідача, і одночасно удосконалювати навички читання.

На нашу думку, проведення таких занять із використанням цікавих актуальних відеоматеріалів TED Talks є дуже ефективним і значно підвищує мотивацію здобувачів вищої освіти до вивчення англійської мови.

Висновки. Безперечно, використання відеоматеріалів TED Talks на заняттях з англійської мови значно урізноманітнює навчальний процес, стимулює здобувачів вищої освіти до активної роботи на занятті, сприяє удосконаленню мовних і мовленнєвих навичок.

Враховуючи позитивні сторони використання даної методики у навчальному процесі, вважаємо доцільним у подальшій перспективі укласти посібник на основі відеоматеріалів TED Talks для здобувачів вищої освіти спеціальності «Інформаційні системи і технології».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Graham J. The Greatest machine that never was. TED Talks. URL: <https://medium.com> (дата звернення: 14.01.2022).
- Гарна М. Як дивитися TED Talks із користю для англійської. URL: <https://p12.com.ua/journal/view/yak-divitisyated-talks-iz-koristyu-dlya-anglijskoi> (дата звернення: 17.01.2022).
- Запотічна Р. Особливості навчання англійської мови майбутніх фахівців у сфері фінансів з використанням відеоматеріалів TED Talks. Закарпатські філологічні студії. 2021. Випуск 19. Том 2. С. 146-150.
- Корнюш Г. Можливості використання відеоматеріалів TED Talks у процесі викладання англійської мови у вищій школі. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2019. № 66. Т. 2. С. 24-29.
- Стеценко Н., Байша К. Використання відео-ресурсу TED Talks у навчанні іноземної мови майбутніх менеджерів. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2020. № 68. Т. 2. С. 191-196.

REFERENCES

- Graham J. The Greatest machine that never was. TED Talks. URL: <https://medium.com>
- Harna M. Yak dyvytysya TED Talks iz korystyu dlya anhlijskoyi. [How to watch TED Talks with benefits for English]. URL: <https://p12.com.ua/journal/view/yak-divitisyated-talks-iz-koristyu-dlya-anglijskoi> [in Ukrainian].
- Zapotichna R. Osoblyvosti navchannya anhlijskoyi movy maybutnikh fakhivtsiv u sferi finansiv z vykorystannnyam videomaterialiv TED Talks. [Features of teaching English to future professionals in the field of finance using TED Talks videos]. Transcarpathian Philological Studies, 2021, Issue 19, vol. 2, pp. 146-50 [in Ukrainian].
- Kornyush H. Mozhyvosti vykorystannya videomaterialiv TED Talks u protsesi vykladannya anhlijskoyi movy u vyshchiy shkoli. [Possibilities of using TED Talks videos in the process of teaching English in high school]. Pedagogy of creative personality formation in higher and secondary schools, 2019, № 66, vol. 2, pp. 24-29 [in Ukrainian].
- Stetsenko N., Baisha K. Vykorystannya videoresursu TED Talks u navchanni inozemnoyi movy maibutnikh menedzheriv. [Using the TED Talks video resource in teaching foreign languages to future managers]. Pedagogy of creative personality formation in higher and secondary schools, 2020, № 68, vol. 2, pp. 191-196 [in Ukrainian].